

Dersin Adı : İslam Mezhepleri Tarihi

Dersin Amacı : İslam tarihinde üretilen düşüncelerin ana damarlarını tespit edebilmek maksadıyla Haricilik. Mürcie, Mutezile ve Şia gibi umumi dini hareketleri, özellikleri ve sosyal alana itikadi düşünceleriyle tesirleri bakımından ele almaktır.

Dersin İçeriği : İslam Mezheplerinin ortaya çıkışlarını sebeplerini ve gelişimlerini ortaya koyar.

Haftalık Ders İçeriği :

- 1 Mezhepleri Tarihi'nin tanımı, amacı, konusu
- 2 Kureyş'in sosyal yapısı
- 3 Mezheplerin oluşumuna etki eden ilk olaylar
- 4 Hariciliğin ortaya çıkışı ve itikadi görüşleri
- 5 Mürcie'nin ortaya çıkışının sebepleri ve temel görüşleri
- 6 Şiiliğin anlamı
- 7 Şia'nın doğuşu ile ilgili görüşler
- 8 Şia'nın temel görüşleri ve İmamet
- 9 İmamiyye ve İmamet'in dini delilleri
- 10 Mutezile ve oluşumuna etki eden faktörler
- 11 Mutezilenin beş esası
- 12 Ehl-i sünnet'in teşekkül süreci
- 13 Eş'arilik
- 14 Maturidilik

İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ DERS KAZANIMLARI

Kazanım No	Ders Kazanımı	Yeterlilik			Kazanım Yeri (Sınıf içi / sınıf dışı şeklinde yüzde oranı burada belirtilecek)	Sınıf Dışı Kazanımlar İçin Açıklama Yapılacak (Öğrencinin bu kazanımı hangi araç ve yöntemlerle elde edeceğine dair açıklamalar. Sözelimi kitap, ödev, sunum, proje, youtube linki, müze ziyareti, sivil toplum kuruluşu etkinlikleri, informal eğitim etkinlikleri, sempozyum, konferans, panel, kongre, TV programı izleme ve konuk olma, Radyo programı dinleme ve konuk olma vb.)	Ölçme ve Değerlendirme Aracı (Soru, ödev, proje, sunum vb.)	Ölçme ve Değerlendirmenin Öğrenci Merkezli Olup Olmaması	Sınıf Dışı Kazanımlar İçin Öğrenci İş Yüğü
		Bilgi	Beceri	Yetkinlik					
K1	Siyasi ve itikadi mezheplerin doğuşunu etkileyen faktörleri bilir.	Bilgi			Sınıf İçi	x	Sınav sorusu	Değil	
K2	İslam mezheplerinin oluşum süreçlerini bilir ve bu bilgiyi benzer yapıları tanımada kullanır.	Bilgi			Sınıf İçi	x	Sınav sorusu	Değil	
K3	Beşeri yapılar olan mezheplerin dinle özdeşleştirilmeyeceğini kavrar, dini ayrı mezhebi ayrı analiz eder.		Beceri		Sınıf İçi	x	Sınav sorusu	Değil	
K4	Siyasi ve itikadi mezheplerin İslam düşüncesine katkılarını değerlendirir.		Beceri		Sınıf İçi	x	Sınav sorusu	Değil	
K5	Mezheplerin oluşumunda dini, siyasi, sosyal ve kültürel unsurları bilir, mezhepleri zihniyet tipolojilerine göre tasnif eder.	Bilgi			Sınıf İçi	x	Sınav sorusu	Değil	
K6	Klasik Mezhepler Tarihi literatürüne (Makalat, Milel-Nihal geleneği) vukufiyet kazanır, mezheplerin görüşünü kendi kaynaklarından hareketle ortaya koyar.		Beceri		Sınıf İçi	x	Sınav sorusu	Değil	

İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ DERS KAZANIMLARI İLE PROGRAM ÇIKTILARININ EŞLEŞTİRMELERİ

İlahiyat Fakültesi Program Çıktıları (Güncel)

PC1. İlahiyat alanında (Temel İslam, İslam tarihi ve sanatları ile Felsefe ve din bilimleri ile ilgili) temel kavramları bilir. Kavramlar arası ilişkilere yönelik sağlam alt yapıya sahip olur. Alanında edindiği teorik ve pratik bilgileri eğitim, öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır. (Bilgi: Kuramsal- Olgusal- Beceri: Bilişsel- Uygulamalı)

PC2. İlahiyat alanındaki sorunları dinî temel kaynaklardan hareketle tanımlar. (Bilgi: Kuramsal- Olgusal)

PC3. Gerektiğinde bireysel ve ekip halinde çalışarak çağdaş sorunlara bilimsel ve objektif alternatif çözümler üretebilir. (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme)

PC4. İlahiyat alanında toplumun ihtiyaç duyduğu konularda bilimsel, sosyal ve kültürel ulusal/uluslararası faaliyetlere katılır ve ilgili konularda elde ettiği bilgileri kullanma, geliştirme ve aktarma becerisini kazanır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

PC5. İlahiyat alanındaki verileri toplama, proje üretme, strateji geliştirme, etkinlik planlama, gerçekleştirme ve topluma sunma becerisine sahip olur. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

PC6. Mesleki dil ve terminolojiye hâkim olur. Ulusal ve uluslararası düzeyde alan literatüründeki bilgileri izleyebilme ve meslektaşlarıyla iletişim kurabilme yetkinliğine sahiptir. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

PC7. Sistematik, tutarlı, eleştirel ve yaratıcı düşünme yetenek ve kapasitesini geliştirir. (Yetkinlik: Öğrenme)

PC8. Yazılı ve sözlü sunum, takım çalışması, ilahiyat alt dalları ve diğer bilim dallarıyla ilişki kurarak disiplinler arası araştırma-inceleme yorum ve analiz becerilerine sahiptir. (Beceri: Bilişsel)

PC9. Demokrasi, insan hakları, toplumsal, bilimsel, kültürel, dinî değerler ve mesleki etik ilkelere uygun davranır, ilgili alanlardaki gelişmelerden haberdardır. (Yetkinlik: Alana Özgü)

PC10. Yaşam boyu öğrenme, öğretme ve kendini geliştirme alışkanlığı kazanır. (Yetkinlik: Öğrenme)

PC11. Dini konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirme, sorunlara yazılı ve sözlü olarak çözüm önerileri sunma becerisi kazanır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

PC12. Alanında kendisini daha iyi geliştirmeye yardımcı olacak bilgisayar, internet gibi bilgi teknolojilerini kullanma becerisine sahip olur ve bunları etkin bir şekilde kullanır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

PC13. Bilgi birikimini uygulama ve eğitim-öğretim alanına taşıyabilir ve farklı ölçme ve değerlendirme yöntem ve teknikleri kullanabilir. (Beceri: Bilişsel- Uygulamalı)

Dersin Adı: İslam Mezhepleri Tarihi (Zorunlu)									Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	Kredi	AKTS
									15407	7	3+0	3	4
Ders Kazanımları/Program Çıktıları	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9	PÇ10	PÇ11	PÇ12	PÇ13
DK1. Siyasi ve itikadi mezheplerin doğuşunu etkileyen faktörleri bilir.	5	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
DK2. İslam mezheplerinin oluşum süreçlerini bilir ve bu bilgiyi benzer yapıları tanımadada kullanır.	5	1	3	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1
DK3. Beşeri yapılar olan mezheplerin dinle özdeşleştirilmeyeceğini kavrar, dini ayrı mezhebi ayrı analiz eder.	1	4	1	1	1	1	3	1	1	1	1	1	1
DK4. Siyasi ve itikadi mezheplerin İslam düşüncesine katkılarını değerlendirir.	1	1	1	1	1	1	3	1	1	1	1	1	1
DK5. Mezheplerin oluşumunda dini, siyasi, sosyal ve kültürel unsurları bilir, mezhepleri zihniyet tipolojilerine göre tasnif eder.	4	1	1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1
DK6. Klasik Mezhepler Tarihi literatürüne (Makalat, Milel-Nihal geleneği) vukufiyet kazanır, mezheplerin görüşünü kendi kaynaklarından hareketle ortaya koyar.	2	1	1	1	1	4	3	1	1	1	1	1	1

KATKI DÜZEYİ				
1	2	3	4	5
Çok Düşük	Düşük	Orta	Yüksek	Çok Yüksek

İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ DERS KAZANIMLARI İLE DİSİPLİNE ÖZGÜ ÇIKTILARIN EŞLEŞTİRMELERİ

İlahiyat Fakültesi Disipline Özgü Çıktılar (Güncel)

DÖÇ1. Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma.

DÖÇ2. Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ3. İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme.

DÖÇ4. Kur'an ve sünneti birlikte ve bütünlüklü bir yaklaşımla ele alma yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ5. Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ6. Din istismarı, şiddet, İslamofobi gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ7. Felsefi ve entelektüel bir tutumla farklı düşünce ve yorumları objektif olarak değerlendirme yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ8. Din ve düşüncede aslolanın ilke ve değerler olduğunu bilip kişi ve kurumları eleştirebilme becerisine sahip olma.

DÖÇ9. İlahiyat eğitiminin temelini oluşturduğu ilmi bir yaklaşım çerçevesinde din eğitimi ve din hizmetleri (dini danışmanlık ve rehberlik) verme yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ10. Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ11. Din hizmeti gerçekleştirirken bireyin psikolojik durumunu ve toplumun yapısını analiz etme becerisine ve buna uygun çözümler sunma yetkinliğine sahip olma.

DÖÇ12. İslam tarihi, kültürü ve sanatı hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma.

DÖÇ13. Sosyal bilimler kavram, konu, metot ve yöntem bilgisine sahip olma, ayrıca BAP TÜBİTAK vb. kapsamda hazırlanan proje çalışmalarını planlayacak ve yürütecek yetkinliğe sahip olma.

Dersin Adı: İslam Mezhepleri Tarihi (Zorunlu)									Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	Kredi	AKTS
									15407	7	3+0	3	4
Ders Kazanımları/Disipline Özgü Çıktılar	DÖÇ 1	DÖÇ 2	DÖÇ 3	DÖÇ 4	DÖÇ 5	DÖÇ 6	DÖÇ 7	DÖÇ 8	DÖÇ 9	DÖÇ 10	DÖÇ 11	DÖÇ 12	DÖÇ 13
DK1. Siyasi ve itikadi mezheplerin doğuşunu etkileyen faktörleri bilir.	1	1	3	1	5	1	1	1	1	1	1	1	1
DK2. İslam mezheplerinin oluşum süreçlerini bilir ve bu bilgiyi benzer yapıları tanımada kullanır.	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	1	1	1
DK3. Beşeri yapılar olan mezheplerin dinle özdeşleştirilmeyeceğini kavrar, dini ayrı mezhebi ayrı analiz eder.	1	1	1	1	5	4	1	4	1	1	1	1	1
DK4. Siyasi ve itikadi mezheplerin İslam düşüncesine katkılarını değerlendirir.	1	1	1	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1
DK5. Mezheplerin oluşumunda dini, siyasi, sosyal ve kültürel unsurları bilir, mezhepleri zihniyet tipolojilerine göre tasnif eder.	1	1	1	1	5	2	1	1	1	1	1	1	1
DK6. Klasik Mezhepler Tarihi literatürüne (Makalat, Milel-Nihal geleneği) vukufiyet kazanır, mezheplerin görüşünü kendi kaynaklarından hareketle ortaya koyar.	1	5	1	1	4	1	4	1	1	1	1	1	1

KATKI DÜZEYİ				
1	2	3	4	5
Çok Düşük	Düşük	Orta	Yüksek	Çok Yüksek